

fra de forskellige Partiers Side, ubetænksom Tale; jeg tror, den konservative Ordfører sagde, at man skal aldrig sige aldrig, og fra socialdemokratisk Side gjorde man gældende, at man ikke alene ønskede Importregulering for de to Industrier, men ønskede den udvidet til andre nødstedte Industrier, for saa vidt den viste sig at falde gunstigt og tilfredsstillende ud. Fra konservativ Side gjorde man samme Synspunkt gældende. Det ærede Medlem Hr. Drachmann hævdede, at en ekstraordinær Situation kræver ekstraordinære Foranstaltninger; det er ikke for meget sagt, udtalte han, at dersom Regeringen ikke var skredet til disse Foranstaltninger nu, havde vi staaet overfor disse to gamle hævdevundne danske Industriers fuldkomne Sammenbrud. Regeringens Foranstaltninger, sagde han, er kommet i den ellefte Time, og han tilføjede: medens det for disse Industriers Vedkommende er givet, at der ikke kunde være Tale om at henvise Spørgsmaalet om Foranstaltninger til deres Beskyttelse til Toldlovsforhandlingerne, saa accepterer jeg i øvrigt den højtærede Regerings Henvi- ning til de kommende Toldforhandlinger som et Vidnesbyrd om Villie til positiv Handling paa dette Omraade, idet jeg gaar ud fra, at Regeringens Erklæringer kan opfattes som Udtryk for, at man paa ingen Maade betragter Foranstaltningerne i Erhvervskrisesituationen som udtømte med de Foranstaltninger, der nu træffes. Og saa henviser det ærede Medlem med Glæde til, at Regeringen agter at sende en Studiekommission til Svejts for at se, hvorledes Importreguleringssystemet virker dér.

Fra radikal Side hævdede det ærede Medlem Hr. Rode, at dersom det nu, naar dette Forsøg blev gjort, viste sig, at det faldt godt ud, saa maatte det Spørgsmaal nødvendigvis rejse sig, om Regeringen med Rette vilde kunne stille sig afvisende, hvis andre nødstedte Industrier kom og rejste Krav om, at der ogsaa for deres Vedkommende maatte træffes Værneforanstaltninger, og det ærede Medlem henviste til, at en gammel dansk Industri som Glasindustrien stod foran et Sammenbrud paa Grund af Import fra valutasvage Lande. Af den Grund beklagede det ærede Medlem, at Handelsministeren havde taget det Forhold, at det skulde være Slut med disse Foranstaltninger. Det ærede Medlem Hr. Rode anerkendte ellers, at Handelsministeren snart havde erklæret, at en Regulering var nødvendig, snart at den ikke lod sig gennemføre. Der har dog altid, siger det ærede Medlem Hr. Rode, „været den Linie

i hans Politik, at han kunde komme, hvorhen han vilde, hvorhen Forholdene tillod det.“ Hvis det var faldet i den daværende Handelsministers Lod at sidde noget længere som Minister, vilde denne uerfarne Minister have faaet et lysende Eksempel fra en erfaren Politiker paa, hvorledes man skal holde sig alle Veje aabne, „holde alle Muligheder aabne,“ som det ærede Medlem Hr. Rode siger. Det var en taktisk Fremgangsmaade, som han beklager at Handelsministeren ikke fulgte i Stedet for at henvise, hvad der yderligere skulde træffes af Foranstaltninger, til de kommende Toldlovsforhandlinger. Thi, siger det ærede Medlem Hr. Rode, jeg frygter for, at hvis man fra konservativ Side accepterer denne Henvi- ning, vil vi komme ud i en Blindgade, som vi har været det før; allerede i Løbet af Samlingen blev jo Spørgsmaalet om erhvervspolitiske Værneforanstaltninger fra Regeringens Side henvist til Toldlovsforhandlingerne, og man accepterede det fra konservativ Side med et optimistisk Gladsyn; nu et halvt Aar efter, i August 1922, henvises de Konservative paa ny til de kommende Toldlovsforhandlinger, og det ærede Medlem Hr. Drachmann accepterer paa ny Henvi- ningen til Toldforhandlingen i Aar med en beundringsværdig Optimisme. Det ærede Medlem Hr. Rode gør gældende, at han for sit Vedkommende ligesom Socialdemokraterne maa holde paa, at man skal behandle Spørgsmaalet om ekstraordinære Kriseforanstaltninger for sig og Toldlovsspørgsmaalet for sig.

Saaledes var Stillingen i August 1922, og under de nu afsluttede Forhandlinger i Efteraaret er der i alt, hvad der er fremkommet baade fra socialdemokratisk Side og fra konservativ Side, intet, som tyder paa, at de to Partier har ændret de Synspunkter, de gjorde gældende i August 1922. Ja, jeg er heller ikke sikker paa, om det ærede Medlem Hr. Rode i Virkeligheden har gjort det. Han har ganske vist i Efteraaret henvist til, at de truffne Importreguleringsforanstaltninger hverken kunde opretholdes eller udvides uden Venstres Samtykke; men dertil er dog det at sige, at dersom de Konservative og de Radikale og Socialdemokraterne staa fast og staa enige i Kravet om, at de skal opretholdes, saa tror jeg nok, at man uden at være politisk Spaamand kan forudsige, at i hvert Fald denne højtærede Regering gaar med til det. I Efteraaret 1922 udtaler Ordføreren for de Konservative, det ærede Medlem Hr. Drachmann, følgende om Reguleringspørgsmaalet: